

Tudományos szövegalkotás

(Academic writing)

OR–ZSE, 2022. őszi félév

Oktató: Biró Tamás

Hétfő, 12:50–14:30, II/1. tanterem.

Tárgykód: JUD01012CJDA1

A kurzus célja a hallgatókat felkészíteni tudományos szövegek – elsősorban szemináriumi dolgozatok és a szakdolgozat – megírására. Tehát a tudomány mint szakma műveléséhez elengedhetetlen egyik fontos készség fejlesztése áll a kurzus középpontjában. A formális szövegalkotás készségét a tudományon kívül is elvárják a diplomás munkavállalóktól, így a félév annak is hasznos lesz, aki nem kíván végzés után a tudományos pályán maradni.

A kurzus a közoktatás magyar nyelvtani ismeretanyagára épít, folytatása pedig a második félévben meghirdetésre kerülő *Könyvtári ismeretek* c. tárgy. A most elsajátítandó készségek továbbfejlesztése lesz az egyik célja később a szakdolgozati szemináriumnak is, majd a mesteri és doktori képzés keretében az olyan kurzusoknak, amelyek további tudományos műfajokban (tanulmány/cikk, recenzió, bírálat, pályázat, absztrakt...) történő írásra készítik fel a tudományos pályára készülő hallgatót.

A tudományos értekező próza sok mindenben hasonlít más írott műfajokhoz, különösen a formális kontextushoz kötődő műfajokhoz (hivatalos levél, céges feljegyzés, perirat, jegyzőkönyv, szépirodalom stb.). Azonban sok egyedi jellemzője is van, amelyeket a kurzus során folyamatosan ismerünk meg.

A kurzus a következő készségeket fejleszti:

- figyelem és tudatosság a helyesírási – különösen a központoszási – nehézségek terén,
- koherens szövegalkotás a tudományos szöveg különböző (mikro-, mezo- és makro-) szintjein,
- figyelem és tudatosság a megalkotott szöveg esztétikus elrendezésével kapcsolatban,
- a tudományos értekező próza műfajaival kapcsolatos konvenciók iránti érzékenység,
- a szövegszerkesztő programok tipográfiai szempontból hasznos funkcióinak használata.

A kurzus végére a hallgató képes lesz:

- az egyetemi és tudományos életben elvárt írásbeli (emailés) kommunikációra,
- egy esszé vagy házi dolgozat megírására a műfaj szabályai szerint,
- az egyszerűbb hivatkozási és bibliográfiai stílusok alkalmazására, a plágium elkerülésére,
- a tudományos szövegalkotás során hasznos számos segédeszköz használatára,
- jobb vagy rosszabb stílusban, jobb vagy rosszabb helyesírással írt írásművek megkülönböztetésére,
- egy beadandó dolgozat tipográfiai igényes, esztétikus elkészítésére.

A kurzus során minden hallgató ír egy rövid szemináriumi dolgozatot egy szabadon választható témában. A munkafolyamat során, beleértve a téma kiválasztását, az adatgyűjtést és az írást, az oktató folyamatos visszajelzést ad a hallgatóknak, és önreflexióra készíteti őket.

A jegyszerzés módja:

- 8 alkalommal alkalmanként 5 pont, azaz max. 40 pont heti beadandókból. Ezek közül az egyik alkalom a készülő szemináriumi dolgozat prezentációja órán. Ha valaki nyolcnál több alkalommal adja be a heti beadandót, a legjobb 8 pontszámot vesszük figyelembe.
- A félév végén beadandó szemináriumi dolgozat: max. 30 pont. A szemináriumi dolgozat elvárt terjedelme minimálisan 7500 leütés szóközökkel (jegyzetek és hivatkozások nélkül), valamint egy legalább öt-nyolc tételből álló bibliográfia.¹ Az értékelés elsősorban nem tartalmi, hanem formai szempontok szerint történik: helyesírás, nyelvhelyesség, tördelés, a szöveg koherenciája és struktúrája, a hivatkozások és a bibliográfia formátuma stb.
- Zárthelyi teszt (zh) a félév végén, gyakorlati feladatokkal: max. 30 pont.

Az elégséges jegyhez a félév során összegyűjthető max. 100 pontból min. 50 pont szükséges. Elégtelen jegyet kap az, aki nem adott be legalább 4 alkalommal beadandót, ill. aki a zh-n nem éri el a 15 pontot.

A félévvégi aláírás feltétele az SZMSZ 241. § (7) szerint a legalább 75%-os órai részvétel.

Kötelező irodalom:

Gyurgyák János, *A tudományos írás alapjai: Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak* (Osiris: Budapest, 2019).

Keszler Borbála - Siptár Péter - Tóth Etelka, *Kis magyar helyesírás* (Akadémiai Kiadó: Budapest, 2016).

Ajánlott irodalom:

Bányai Viktória - Komoróczy Szonja Ráhel: A héber és a jiddis, in: Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila, *Helyesírás* (Budapest: Osiris, 2004), pp. 261–267.

Blaskó Ágnes – Hamp Gábor, *Írás 1.0: Az ötlettől a jól strukturált szövegig* (Typotex: Budapest, 2007).

Laczkó Krisztina és Mártonfi Attila, *Helyesírás* (Osiris Kiadó: Budapest, 2005).

Gyurgyák János: *Szerkesztők és szerzők kézikönyve* (Osiris: Budapest 2000).

Umberto Eco, *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* (Budapest, 2005).

(Az ajánlott irodalom listája a félév során valószínűleg tovább bővül.)

¹ Ezek a mennyiségek *nem* mérvadók más kurzusokra írt szemináriumi dolgozatok esetében!